

[Christmas Møller.]

fællesnordisk Lovgivning og Retsregler, og undersøger, hvor langt et fællesnordisk økonomisk Samarbejde kan bære. I samme Øjeblik man tager fat paa netop denne Række af praktiske og saglige Spørgsmaal, ogsaa af økonomisk og kulturel Art, vil man heller ikke som nogle Gange tidligere lide Nederlag og Skuffelse over, at Tanken var meget længere fremme end Virkeligheden.

Vi er enige med Regeringen i, at det er rimeligt, at den parlamentariske Kommission, hvis Arbejde jo endte med Folketingets Opløsning, prøves ført videre, men jeg vil gerne spørge Regeringen, om der — det forestaaende Arbejde i den nye Kommission taget i Betragtning — kan siges at være den samme Rimelighed for, at denne Kommission kun skal være en rent politisk Kommission, nedsat af Folketinget alene, eller om det ikke er Regeringens Hensigt at forme den paa en saadan Maade, at ikke blot Medlemmer af Rigsdagen, men ogsaa andre kan blive Medlemmer. At Arbejdet skal føres videre, og at der skal foretages en Opgørelse over hele det Tidsafsnit, der er Tale om, anser vi for rimeligt.

Derimod kan jeg ikke sige, at jeg har samme Forstaaelse for, at det skal være nødvendigt at nedsætte en Forfatningskommission. Det er vel i og for sig rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft sagde, at det er svært at modsætte sig en Forfatningskommission. Det er den Slags Ting, man i Fortiden maatte overlade til Venstre at gøre. Jeg vil gerne bede den højtærede Statsminister og Partiet Venstre om at undersøge, hvorledes Partiets Stilling var, da Statsminister Stauning vilde nedsætte en Forfatningskommission og ogsaa fik den nedsat i Rigsdagssamlingen 1936—37. Dengang sagde det daværende ærede Medlem Hr. Brorsen og Venstres Ordfører i Landstinget Hr. Hauch, som jo siger saa meget, at det var ganske overflødig, det var et Spørgsmaal, som det var meget nemt at tage Stilling til, og hvorom man rent og klart maatte vide, hvad man vilde eller ikke vilde. Vi fik Kommissionen, vi fik ogsaa nogle Forslag — der var som bekendt et Forfatningsforslag, der faldt —, men der var ogsaa et Venstre-Forfatningsforslag fra 1939, og derfor kan jeg egentlig ikke rigtig forstaa, hvorfor det er nødvendigt for Regeringen at komme med et Kommissionsforslag angaaende denne Sag. For en saa aktiv og ungdommelig Regering kan det jo ikke være Opgaven at sylte Sagen; det kan ikke være dens Hensigt, at den ikke skal rømmes. Man har paalagt mig at spørge,

om det er Meningen, at vi skal have en hurtigt arbejdende Kommission, eller hvad Meningen med Forslaget er, eller om Regeringen mener, at det godt kan være nogle Aar — for jeg erkender naturligvis gerne, at Folkeafstemningen den 23. Maj 1939 viste, at et enkelt Parti har en vis Magt.

Jeg tror ikke, at Spørgsmaalet om Udformningen af en ny Forfatning er et Spørgsmaal, som behøver en Kommission. Jeg tror ikke, at Spørgsmaalet om 21 Aars Valgretsaldere, som den danske Ungdom har Krav paa, behøver en Kommission, og jeg tror i og for sig, at et Folketingsudvalg paa Grundlag af de Erfaringer, vi nu har, kunde arbejde bedre med det. Men det er klart, at det er vanskeligt at modsætte sig en Kommission, naar Venstre kræver det, saa meget mere som Venstre jo ikke blot har sine egne Vælgere bag sig i denne Sag, men ogsaa alle dem hjemme paa Sofaen, saaledes som vi saa det i 1939, og det er videre klart, at de andre Partiers Stilling, ogsaa mit Partis Stilling, maa være bestemt af, at det er meget vigtigt at faa et Forfatningsforslag denne Gang, som kan vedtages ved Folkeafstemning, hvilket betyder, at det maaske vil være nødvendigt, naar Regeringen nu tager denne Vej, da at gaa den, selv om jeg for mit Vedkommende kunde have ønsket, at Regeringen allerede var kommet med sit Forslag.

Men jeg tillader mig altsaa at stille det Spørgsmaal til Regeringen, hvordan den har tænkt sig denne Kommission skal arbejde, om det skal være en hurtig Gerning, eller om der gerne maa gaa — for Regeringen altsaa — nogle Aar med Løsning af Spørgsmaalet.

Vi er som andre veltilfredse med, at Regeringen har bebudet, at der skal afholdes kommunale Valg til Foraaret, saaledes at de kommunale Raad kan blive nyvalgt. Jeg kan kun i og for sig udtrykke min Beklagelse over, at det høje Landsting derefter bliver den eneste folkevalgte Forsamling, som er præget af Besættelsestidens noget ulovlige Valg i 1943.

Jeg vil gerne ligesom det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen omtale et enkelt Spørgsmaal, som ikke har været omtalt i Programmerklæringen, nemlig Spørgsmaalet om den danske Statsadministrations Fremtid, og om det ikke vil være rigtigt at prøve paa at underkaste hele Spørgsmaalet om Centralisering og Decentralisering af vor Statsadministration og hele Administrationen en nærmere Prøvelse. Vi hører til dem, der mener, at det vilde være rimeligt, om Regeringen ogsaa nu efter de 5 Besættelsesaar enten for sig selv eller maaske her i